

Aan Provinciale Staten
Statencommissie Wonen, Maatschappij en Cultuur

Datum : 12-11-08
Uw kenmerk : **2008WMC131**
Ons kenmerk : 2008INT232729
Contactpersoon : Renate Bos
E-mail : renatebos
@provincie-utrecht.nl
Doorkiesnr. : 2210
Bijlage(n) : 2

Onderwerp: motie Leerstoel Vrede van Utrecht

Voorgestelde behandeling: ter oriënterende bespreking

Aan Provinciale Staten,

Inleiding

Juni 2008 hebben Provinciale Staten een motie aangenomen om een onderzoek uit te voeren naar de mogelijkheden, kosten en opbrengsten van het instellen van een bijzondere, tijdelijke leerstoel Vrede van Utrecht. Deze motie is overgenomen door Gedeputeerde Staten.

In de motie werd overwogen dat ‘de promotie van de provincie gewenst is met het oog op de ambities terzake van de viering van de Vrede van Utrecht 2013 en Utrecht Culturele Hoofdstad van Europa 2018; dat ‘kennis’ een belangrijk speerpunt is in de Europastrategie van de provincie; en dat de Vrede van Utrecht algemeen gezien wordt als een belangrijk moment van ontstaan van moderne diplomatie, die uiteindelijk ook heeft geleid tot het ontstaan van de Europese Unie. Verder overwegende dat de viering van de Vrede van Utrecht temeer gewicht zou krijgen indien de relevantie van deze vrede anno 2008 in Europees perspectief nader zou worden onderbouwd.’ (voor de gehele tekst van de motie: zie bijlage).

Naar aanleiding van deze motie is, in overleg met de Universiteit Utrecht, de stichting Vrede van Utrecht het volgende voorstel hiervoor geschetst, waarvan wordt verwacht dat dit haalbaar is en tegelijk zo dicht mogelijk datgene wat in de motie is weergegeven benaderd.

Voorgeschiedenis

De omschrijving van de inhoud en kenmerken van de leerstoel zoals meegegeven in de motie is als volgt: een *reizende leerstoel*, afwisselend te bezetten door wetenschappers uit Nederland, en uit Frankrijk, Engeland en Spanje (de toenmalige partijen betrokken bij de Vrede); een jaarlijks wisselende lokatie in een nieuwe lidstaat van de Unie, zo mogelijk bij een universiteit die beschikt over een *faculteit neerlandistiek*; een *leeropdracht* die, behalve het bijdragen aan het onderwijs ter plekke over de geschiedenis en de relevantie van de Europese Unie en de relatie tót de Vrede van Utrecht, ook bestaat uit het schrijven van een wetenschappelijk werk, handelende inzake het belang van (de waarden van) de Vrede van Utrecht en de Europese Unie voor het land waar de leerstoel op dat moment gevestigd is.

Essentie / samenvatting:

Voorgesteld wordt om de leerstoel in te vullen in de vorm van een visiting professorschip, dit biedt o.a. mogelijkheden om diverse Europese landen en verschillende disciplines hierbij te betrekken, in aansluiting bij de genoemde motie.

Hierbij kan dan tweemaal per jaar iemand worden uitgenodigd om de leerstoel te bezetten. Dit kan zijn (afhankelijk van de persoon) voor een periode van 3 maanden.

Voorgesteld wordt verder om de leerstoel te vestigen in Utrecht. De voordelen hiervan zijn dat de impact van de leerstoel voor Utrecht zelf groter zijn, evenals de publiciteit voor Utrecht. Daarnaast is dit logistiek en budgettair haalbaar. De leerstoel zou dan worden ondergebracht bij de faculteit Geesteswetenschappen.

Uitwisseling met andere universiteiten vindt dan, naast het uitnodigen van diverse (internationale) kandidaten, plaats door onderwijs vanuit Utrecht te brengen naar diverse Europese universiteiten in het kader van het Europese uitwisselingsprogramma van Erasmus¹. Dit is feitelijk docentuitwisseling, waarbij dan elk jaar gekozen kan worden voor een andere universiteit en een ander Europees land. Hierbij wordt in eerste instantie gekeken naar de landen die betrokken waren bij de historische Vrede van Utrecht.

Daarnaast vindt uitwisseling plaats door studenten vanuit andere Universiteiten de mogelijkheid te bieden om deel te nemen aan het Utrechtse programma in het kader van de leerstoel.

Thematiek en vervolgens het gewenste profiel voor de bezetting van de leerstoel moeten goed worden uitgewerkt. De thematiek zoals genoemd in de motie en de thematiek van de Vrede van Utrecht, zijn leidend bij de uitwerking van deze inhoud. Centraal hierin staan thema's als internationale en culturele dialoog, moderne diplomatie en sustainability (NB relevantie en waarden van de Europese Unie in relatie tot de Vrede van Utrecht).

Uitwerking profiel voor de bezetter van de leerstoel zal in de komende maand verder worden vormgegeven. Deze uitwerking sluit aan bij de thematiek. Voorstel is om dan te kijken naar de grote namen die de universiteit in huis heeft, en telkens een grote naam gekoppeld aan een (jong) talent in te zetten; deze persoon kan als gastheer/vrouw optreden voor de bezetter van de leerstoel.

Meetbaar / beoogd beleidseffect

Met betrekking tot de leeropdracht kunnen de diverse bezetters van de leerstoel een bijdrage leveren aan een uiteindelijk document, dat in 2013 gereed is. Ook kunnen de resultaten aan het eind van hun periode of tijdens de summerschool worden gepresenteerd.

Excellentieprogramma Universiteit van Utrecht

De universiteit is bezig met het ontwikkelen van een 'Vrede van Utrecht' excellence programma voor het tweede en derde jaar. Het is interessant om te bekijken op welke manier dit programma en de leerstoel elkaar kunnen versterken/wederzijds van elkaar gebruik kunnen maken.

In het curriculum voor de studenten kan bijv een (afgerond) pakket aangeboden worden waarbij een grote manifestatie/presentatie/uitvoering/feest als eindresultaat wordt georganiseerd.

Summerschool

Het is interessant om met een grote bijeenkomst/feest ieder jaar af te sluiten: de bedoeling is om, naast inhoud, de invulling van de leerstoel op verschillende manieren zichtbaar en aansprekend te laten zijn, zowel nationaal als internationaal. Deze afsluiting kan in de vorm van een summerschool. Dit kan worden aangehaakt bij het excellence programma dat de UU aan het ontwikkelen is.

Financiële consequenties

NB uitgangspunt is dat e.e.a. wordt gefinancierd binnen de bestaande middelen, in samenwerking met de Universiteit Utrecht en waar mogelijk de gemeente Utrecht.

¹ Erasmus is een programma van de Europese Unie voor studenten- en docentenuitwisseling.

Vervolgprocedure/voortgang

In overleg met de Universiteit en ook de gemeente Utrecht gekeken naar de gezamenlijke financierings-mogelijkheden voor deze motie.

De Universiteit is verantwoordelijk voor het Excellentie programma Vrede van Utrecht (zie eerder en zie bijlage).

De provincie, stichting Vrede van Utrecht en de Universiteit zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor de leerstoel Vrede van Utrecht. De leerstoel wordt geplaatst bij de faculteit geesteswetenschappen.

Verder tijdspad: voor december 2008 wordt een profiel nader uitgewerkt. Uiterlijk februari 2009 moet een Erasmus aanvraag worden gedaan voor het betrekken van de buitenlandse universiteiten.

De verdere aanpak zal geschetst worden in een plan van aanpak, dat uiterlijk 1 februari 2009 gereed zal zijn.

Concreet voorliggende vraag aan statencommissie / Provinciale Staten

Naar aanleiding van bovenstaande informatie wordt aan de statencommissie gevraagd naar haar reactie op bovengenoemde lijnen en uitgangspunten voor de leerstoel Vrede van Utrecht.

Gedeputeerde Staten van Utrecht,
De voorzitter, R.C. Robbertsen
De secretaris, drs. H.H. Sietsma